

KH/hm

21.5.2018

ALUEK: 20/2018

kirjaamo@tem.fi
elina.isoksela@tem.fi

Lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi kasvupalveluvirastosta

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus on kokouksessaan 21.5.2018 yksimielisesti päättänyt antaa seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen maakuntahallitus toteaa valittaen, että lakiehdotus on vielä melko keskeneräinen ja kiireellä valmisteltu. Myös lausunnon antamiseen annettu aikataulu on kohtuuttoman kireä. Osa lakiehdotuksessa kuvatuista tehtävistä ja kasvupalveluviraston velvoitteista tullaan tarkemmin määrittelemään vasta aluekehitys- ja kasvupalvelulainsäädäntöä tarkentavissa ns. substanssilaeissa. Valitettavasti lausunnon antamisen ajankohtana ei kyseisiä tarkentavia hallituksen lakiehdotuksia ollut saatavilla. Näin ollen lausunto pohjautuu osin olettamuksiin ja vaillinaisiin tietoihin.

Kasvupalveluviraston tehtäviksi siirtyvät osa nykyiselle kehittämis- ja hallintokeskukselle määritellyistä maksatustehtävistä sekä kasvupalvelujen digitalisaatiotehtävät. Lisäksi virastolle voidaan lakiehdotuksen perusteella antaa muita alan viranomaistehtäviä, joita ei kuitenkaan ole lakiehdotuksessa määritely. Virastolle siirtyy myös osa nykyään Etelä-Savon ELY-keskuksen hoitamista TE-hallinnon keskitetystä asiakaspalvelutehtävistä.

Lakiehdotuksen mukaan kasvupalveluvirastolle määritellään johtokunta, jonka tehtävistä, kokoonpanosta ja toimikaudesta säädettäisiin asetuksella. Tarkoituksena on, että johtokunnassa olisi myös maakuntien ja Uudenmaan kasvupalvelutehtävistä vastaavan kuntayhtymän edustus. Edustajien määrää ei kuitenkaan ole määritely ja onkin oletettavaa, että selkeä enemmistö johtokunnan jäsenistöstä koostuu valtion edustajista. Näin maakuntien tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa Kasvupalveluviraston toimintaan jäänee nimelliseksi, vaikka maakunnat tulevat pakotakin (=käyttövelvoite) olemaan Kasvupalveluviraston palvelujen merkittäviä käyttäjiä. Ehdotuksen perusteluissa todetaan, että Kasvupalveluvirasto toimii Työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa, toteuttaa sen asettamia tavoitteita ja tuottaa sen tilaamia palveluja. Tämäkin osittaa, että maakuntien rooli ohjauksessa tulee olemaan marginaalinen.

Lakiehdotuksessa arvioitu henkilöstömitoitus ja sitä vastaava budjettiresurssi on arvioitu tehtäviä nykyisin ja nykyainsäädännöllä hoitavien henkilötyövuosien perusteella. Esityksessä ei ole riittävästi otettu huomioon maakuntien itsehallinnollisuutta ja mahdollisuutta määritellä ne palvelut ja tehtävät, joita se tulee uudessa maakunnassa järjestämään lakisäateisten tehtävien ohella. Maakuntien oma tahtotila harkinnanvaraisten kasvupalvelujen järjestämisessä vaikuttaa suoraan myös Kasvupalveluviraston tehtävämäärään. Kokonaisuutta on tässä vaiheessa vaikea arvioida, koska lakien tarkka sisältö ja kasvupalvelutoiminnoille maakunnittain kohdennettävien resurssien määrä on monilta osin epäselvä.

Yhteenvedona Varsinais-Suomen liitto toteaa lakiehdotuksesta, että se on monilta osin vielä keskeneräinen eikä lakiehdotuksen vaikutuksia maakuntien kasvupalvelujen maksatusten tai keskitettyjen asiakaspalvelutehtävien hoitamiseen ole riittävästi arvioitu. Laissa viitataan myös moniin tuleviin lakiehdotuksiin ja asetuksiin, joita ei vielä ole ollut käytettävissä. Näistä viimeisimmistä keskeisin on kasvupalvelujen tiedonhallintaa koskeva lainsäädäntö, josta annettaneen esitys vasta syksyllä 2018. Kiireeseen vetoaminen ja sitä kautta lausuntoprosessin käynnistäminen keskeneräisestä lakiehdotuksesta ei ole menettelynä perusteltua eikä riittävän läpinäkyvää, jos halutaan aidosti kehittää koko kasvupalveluiden palveluketjua ja erityisesti maakuntien ja valtion kyseisten toimintojen maksatusten hoitamista ja digitalisaatiota.

Yhtenä keskeisimpänä Kasvupalveluviraston palveluiden käyttäjänä maakuntien aito mahdollisuus vaikuttaa viraston tehtäviin ja toimintaan on varsin ohut, toivottavasti ei kuitenkaan nimellinen. Varsinais-Suomen liitto edellyttääkin, että johtokunnassa olisivat maakuntien edustajat myös määrällisesti tasapuolisessa asemassa valtion toimijoihin nähden. Asiakasneuvottelukunta ei ole riittävä takaamaan maakuntien näkemystä Kasvupalveluviraston toimintojen kehittämisessä ja suuntaamisessa.

Varsinais-Suomen liitto

Kari Häkämies
maakuntajohtaja

Petra Määttänen
hallintojohtaja,
maakuntahallituksen sihteeri